

Warszawa, 15 kwietnia 2026 r.

ZRW.5142.77.2026

DECYZJA

Działając na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1, art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 4 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292, t.j.) oraz § 12 ust. 1 i 2 pkt 3 i 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. 2021 r. poz. 81) oraz art. 104 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691, t.j.) - po rozpatrzeniu wniosku z dnia 13.04.2026 roku (data wpływu do urzędu: idem) Pana Michała Laszczkowskiego - Wiceprezesa Zarządu Fundacji Dziedzictwa Kulturowego, reprezentującego Gminę Wyznaniową Żydowską, o wydanie pozwolenia na prace konserwatorskie i restauratorskie przy OHELU Rabina Tzvi Hirsch Morgensteina, usytuowanym w kwaterze 47, rząd 17, numer 1, na terenie Cmentarza Żydowskiego w Warszawie przy ulicy Okopowej 49/51, wpisanego do rejestru zabytków nieruchomości pod numerem A-874 decyzją Konserwatora Zabytków m.st. Warszawy z dnia 1 grudnia 1973 roku

ORZEKAM

- 1. Udzielić pozwolenia Fundacji Dziedzictwa Kulturowego na prowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich przy Ohelu Rabina Tzvi Hirsch Morgensteina, znajdującym się w kwaterze 47, rząd 17, numer 1, na terenie Cmentarza Żydowskiego (ul. Okopowa 49/51, Warszawa), zgodnie z załączonym do niniejszej decyzji programem prac konserwatorskich i restauratorskich: „Program prac konserwatorskich Ohelu Rabina Tzvi Morgensteina kwatera 47, rząd 17, numer 1 Cmentarz Żydowski przy ul. Okopowej w Warszawie/autor: Damian Pisarski Konserwator Dzieł Sztuki, Warszawa 2026”.**
- 2. Określić warunek polegający na obowiązku niezwłocznego zawiadomienia MWKZ o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac i działań.**
- 3. Określić warunek polegający na obowiązku kierowania pracami konserwatorskimi albo samodzielnego ich wykonywania przez osobę spełniającą wymagania, o których mowa w art. 37 a ust. 1 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 tj.)**
- 4. Określić warunek polegający na obowiązku przekazania nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac:**
 - dokumentów potwierdzających spełnianie przez osobę, o której mowa w pkt 3 niniejszej decyzji wymagań, o których mowa w art. 37a ww. ustawy,
 - imienia, nazwiska i adresu osoby, o której mowa w pkt 3 niniejszej decyzji,
 - oświadczenia osoby, o której mowa w pkt 3 niniejszej decyzji o przyjęciu przez nią obowiązku

kierowania tymi pracami albo samodzielnego ich wykonywania;

5. **Określić warunek polegający na obowiązku przekazania nie później niż w terminie 14 dni przed dniem dokonania zmiany osoby, o której mowa w pkt 3 niniejszej decyzji:**
 - dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę, o której mowa w pkt 3 niniejszej decyzji wymagań, o których mowa w art. 37a ww. ustawy,
 - imienia, nazwiska i adresu osoby, o której mowa w pkt 3 niniejszej decyzji,
 - oświadczenia osoby, o której mowa w pkt 3 niniejszej decyzji o przyjęciu przez nią obowiązku kierowania tymi pracami albo samodzielnego ich wykonywania;
6. **Określić warunek dokonania odbioru z udziałem przedstawiciela Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. – przed malowaniem tynków (na podstawie wykonanych prób - celem ustalenia kolorystyki tynków elewacyjnych) .**
7. **Określić warunek przedłożenia do akceptacji MWKZ projektu metalowych drzwi, zamykających Ohel.**
8. **Określić warunek dokonania odbioru końcowego z udziałem przedstawiciela Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.**
9. **Określić warunek polegający na obowiązku prowadzenia dokumentacji przebiegu wskazanych w niniejszym pozwoleniu prac, w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć, i przekazania jej MWKZ w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tychże prac.**
10. **Określić termin ważności pozwolenia: do 31.12.2027 r.**

UZASADNIENIE

W dniu 13.04.2026 roku do Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Warszawie wpłynął wniosek o wydanie pozwolenia na prowadzenie prac przy OHELU Rabina Tzvi Hirsza Morgensteina, usytuowanym w kwaterze 47, rząd 17, numer 1, na terenie Cmentarza Żydowskiego w Warszawie, wpisanego do rejestru zabytków nieruchomości pod numerem A 874 decyzją z dnia 1 grudnia 1973 roku, wydaną przez Konserwatora Zabytków m.st. Warszawy, a zatem stosownie do art. 36 ust. 1 pkt. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 roku, prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru zabytków wymaga pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków w formie decyzji.

Niniejsza decyzja określa warunki zawiadomienia Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac konserwatorskich oraz dokonania odbioru częściowego i końcowego wykonanych prac konserwatorskich z udziałem przedstawiciela Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Warunki te są zgodne z § 12 ust. 2 pkt 3) oraz § 12 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2021 r. poz. 81).

Opis przewidywanych prac konserwatorskich przy Ohelu Rabina Tzvi Hirsza Morgensteina, a także proponowane zabiegi i działania zostały ujęte w: „Programie prac konserwatorskich Ohelu Rabina Tzvi Morgensteina kwatera 47, rząd 17, numer 1 Cmentarz Żydowski przy ul. Okopowej

w Warszawie/autorstwa: Damiana Pisarskiego - Konserwatora Dzieł Sztuki, Warszawa 2026”.

Program prac przewiduje m.in.: usunięcie nadmiaru ziemi i humusu z dolnych partii obiektu, dachu i najbliższego otoczenia; dezynfekcję biobójczą obiektu; demontaż ogrodzenia, drzwi, dachu oraz marmurowej płytki upamiętniającej; demontaż części składowych nagrobków bezpośrednio przylegających do ściany budynku (demontaż konsultowany z Przedstawicielami Komisji Rabinicznej ds. cmentarzy); przeprowadzenie prac konserwatorskich przy poszczególnych elementach. Prace dotyczące tynków i izolacji: mechaniczne usunięcie wadliwych tynków cementowych zewnętrznych i wewnętrznych; dezynfekcja biobójcza obiektu; usunięcie zwietrzałych spoin oraz zmurszałych, rozpadających się cegieł; wykonanie izolacji poziomej z zastosowaniem specjalnego bezrozpuszczalnikowego kremu na bazie silanów, przeznaczonego do iniekcji w murach przeciw wilgoci podciąganej kapilarnie; w przyziemiu i w widocznie porażonych zasoleniem partiach murów, odsolenie metodą migracji; wykonanie napraw murarskich z zastosowaniem cegieł o parametrach technicznych zbliżonych względem oryginalnie zastosowanych; ponowne prewencyjne odgrzybienie powierzchni ścian metodą chemiczną; naniesienie nowych wypraw tynkarskich w technologii WTA, z zastosowaniem kompletnego systemu tynków renowacyjnych; zabezpieczenie powierzchni tynków preparatem hydrofobizującym; malowanie tynków farbą silikonową. Prace dotyczące więźby, poszycia i pokrycia dachu: wymiana osłabionych korozją biologiczną elementów konstrukcji na wykonane z drewna, o podwyższonych parametrach wytrzymałościowych typu: dąb, modrzew; zabezpieczenie metodą lasurowania drewnianych elementów, eksponowanych z efektem scalającym całego nowego drewna; wykonanie nowego pokrycia z blachy tytanowo-cynkowej. Prace dotyczące metalu: wykonanie prac demontażowych elementów ogrodzenia: krata okienna – konserwowana w miejscu osadzenia; wstępne oczyszczenie powierzchni elementów; wypiaskowanie wszystkich powierzchni elementów metalowych z produktów korozji i resztek warstw malarskich; wykonanie rekonstrukcji elementów wymagających wymiany (metodą kowalską) oraz połączenie ich metodą spawania lub nitowania; rekonstrukcja elementów nośnych; naniesienie malarskich warstw izolacyjno-podkładowych i nawierzchniowych; montaż ogrodzenia. Prace dotyczące kamienia: dezynfekcja biobójcza obiektu; wzmocnienie strukturalne metodą natrysku lub pędzlowania hydrofilnymi preparatami; klejenie pękniętych elementów z zastosowaniem konstrukcji ze stali nierdzewnej i żywic epoksydowych; usunięcie nawarstwień i przebarwień; w przypadku marmurowej płyty uzupełnienie przy zastosowaniu np. żywicy epoksydowej; uzupełnienie większych ubytków formą metodą flekowania przy użyciu kamienia maksymalnie zbliżonego pod względem parametrów technicznych; w przypadkach niezbędnych wykonanie unifikacji kolorystycznej; uczytelnienie inskrypcji metodą kamieniarską poprzez podkucie, pogłębienie ryty; montaż; hydrofobizacja obiektu. Wykonanie nowych drzwi metalowych, o wymiarach ustalonych po usunięciu wtórnych wypraw tynkarskich – projekt przedłożony do akceptacji MWKZ.”

Prace te nie wpłyną negatywnie na substancję zabytkową chronionego obiektu, a zatem są dopuszczalne z konserwatorskiego punktu widzenia.

W tym stanie rzeczy należało orzec jak w sentencji.

POUCZENIE

1. Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, które strona może wnieść w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków ul. Nowy Świat 18/20, 00-373 Warszawa.
2. W terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania. Oświadczenie należy złożyć Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków.
3. Z dniem doręczenia Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.
4. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.
5. Niniejsze pozwolenie nie zwalnia z obowiązku uzyskania innych pozwoleń i zgłoszeń wymaganych przepisami prawa.
6. Zawiadomienia wskazane jako warunek pozwolenia dokonuje się w formie pisemnej, za pomocą faksu lub poczty elektronicznej zgodnie z informacjami udostępnionymi w Biuletynie Informacji Publicznej.
7. Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może być cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

ZASTĘPCA MAZOWIECKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
KONSERWATORA ZABYTKÓW

/-/

Anna Grudzińska

/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. Michał Laszczkowski Fundacja Dziedzictwa Kulturowego (adres w aktach sprawy)
2. A/a (ZRW.P.SZ.)

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Niniejszy wydruk pisma, na podstawie art. 33³ kodeksu postępowania administracyjnego, nie wymaga podpisu odręcznego. Pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Wydruk pisma stanowi dowód tego, co zostało stwierdzone w piśmie wydanym w formie dokumentu elektronicznego. Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osoby, która pismo podpisała, a także identyfikator pisma nadawany przez system teleinformatyczny, za pomocą którego pismo zostało wydane – w załączeniu.

